Вижте новините на детски език

Какво значи "данъци"?

Новини | Общество | на 21.06.2021 06:00 | от Рая Лечева

Защо говорим за това?

Твоите родители също плащат данъци. Това значи, че част от "безплатните" за всички неща са платени и с техни пари.

Мишо разбира, че има по-голяма касичка от неговата. Държавата има най-голямата касичка. Как се събират парите в касичката на държавата ли?

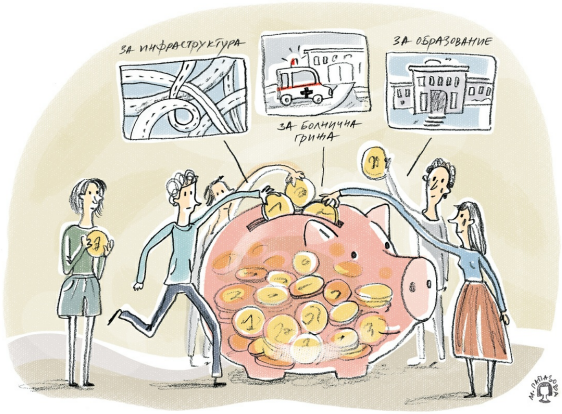

Таткото на Мишо не му дава да влиза в стаята, защото прави нещо много сериозно – попълва данъчната си декларация. Мишо е още по-разочарован, когато разбира какво значи това. Татко му ще даде част от изработените пари на държавата. Нещо повече – Мишо разбира, че има по-голяма касичка от неговата. Държавата има най-голямата касичка. Как се събират парите в касичката на държавата?

Всеки гражданин на страната е длъжен да отделя една част от парите, които печели. Тези отделени пари се наричат данъци. Законът определя каква точно част от спечеленото трябва да се сложи в общата каса. После всичко това се разпределя за общи нужди. Какви могат да бъдат те?

Това също определяме заедно - чрез хората, които избираме да управляват държавата. Това се нарича "обществено съгласие".

Парите от държавната каса отиват например за заплати на учителите. Така всички деца могат да ходят на училище. Представи си това да беше привилегия само на богатите деца! Това би било ужасно не само за бедните. Би било ужасно за всички, защото нямаше да има грамотни хора, които да упражняват всякакви важни професии.

Друга важна част отиват за здравеопазване. Когато някой е болен или си счупи ръка или крак, може да няма пари да си плати лечение. Но този човек също има нужда от грижа, той не може да бъде оставен така! От данъците се плащат заплатите на лекарите, разходите на болниците и така нататък.

От данъците се плащат и пенсиите на бабите и дядовците. Те са работили дълго, самите те са плащали данъци... имат право да си починат сега, когато не са млади и силни. У нас пенсиите са твърде малки - казват, че парите в общата каса не стигат за повече. Дано това се промени!

Още много други неща могат да се правят с общите пари. От тях идват средствата, за да развиваме науката, културата, от тях се плаща на полицията, на пожарните служби... все неща, които са важни.

Затова плащането на данъци не е загуба. Така всеки от нас инвестира в нещо общо!

Понякога се случва хората, които управляват страната, да харчат парите от общата каса неправилно. Тогава другите партии ги критикуват, а в някои случаи се стига до съд.

Неплащането на данъци обаче също е престъпление. Ето защо таткото на Мишо толкова внимава да не сбърка. Някои хора се опитват да избегнат плащането на данъци. Това се нарича измама или укриване. Преди 100 години Ал Капоне бил най-прочутият мафиот в Америка… но влязъл в затвора не за друго, а за неплащане на данъци. Още една интересна случка разказал таткото на Мишо. Собственик на мебелна компания изгорил склада си, защото не могъл да продаде бизнеса си. Той получил 500 000 долара от застрахователната компания, които вписал в данъчната си декларация като приход. Но записал като разход и 10 000 долара, платени на подпалвача. И двамата свършили в затвора.

А дали децата плащат данъци? Хм, нека да видим. Децата не получават заплата, така че няма нужда да попълват данъчна декларация. Те просто няма какво да укриват!

И все пак има един данък, който засяга и децата. Той е данък върху цената на всяко нещо, което купуваме. Нарича се ДДС - "данък добавена стойност". Това значи, че една част от парите, които плащаме за всичко - от шоколади до автомобили, - отива в общата каса. Значи ти също даваш малко от своите пари, когато си купуваш закуска!

Това значи, че ти също си инвестирал в държавата. И имаш право да искаш тя да се управлява добре!

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
/book/1402-da-vnasyame-danatsi-v-kasichkata-za-edna-po-bogata-darzhava

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени